

Poznan har haft bystatus fra det 13. århundrede og tilhørte Preussen fra 1793 til 1918 og Tyskland 1939-45. Posen var tidligere navn på både by og den preussiske provins omkring byen.

55 procent

Så stor en del af Poznan blev ødelagt under slutningen af 2. verdenskrig, da tyskerne i Poznan blev nedkæmpet. Fra 1946 påbegyndte myndighederne en genopbygning i hurtigt tempo.

Polens idylliske vugge

STORBY: POZNAN MED 550.000 INDBYGGERE KAN PRALE AF EN AF CENTRALEUROPAS SMUKKESTE MARKEDSPLADSER MED DET SMUKKE GAMLE RÅDHUS I MIDTEN AF PLADSEN.

■ AF PEDER NEDERLAND

Polske Poznan er en lille perle mindre end 250 øst for Berlin, men alligevel kender de færreste danskere byen.

Det er synd. For Poznan har meget at byde på. Først og fremmest den gamle markedsplads med de smukke, historiske og pastelfarvede huse og de snævre gyder spækket med billige restauranter og cafeer. Men også storbyens energiske puls tæket være de tusindvis af unge studerende, der læser på byens universiteter. Eller ultra-moderne shoppingcentre og tophoteller, som dystner om de mange udenlandske gæster, der drages af Poznans ry som Polens internationale messecenter.

Med lidt over en halv million indbyggere er Poznan landets femtestørste by. Og med sin helt egen identitet. Generelt er polakker stolte af deres land og deres omtumlede historie. Således også i Poznan, men man føler sig også en smule tysk. Og praler gerne af at borgere i Poznan angiveligt er mere disciplinerede og strukturerede end i resten af Polen.

Poznan er i hvert fald en ren og velfungerende by. Og nogle områder af byen ligner da også tysk villa-idyl, selvom det var polske kommunister, som genopbyggede den komplet anderskudte by efter Den Anden Verdenskrig.

Markedspladsen

Krigens katastrofe for den historiske arkitektur har man stort set rådet bod på. I centrum er den store markedsplads Stary Rynek en af Centraleuropas smukkeste. Genopført i barok og renaissance-stil med det gamle

smukke rådhus i midten. Pladsen er fyldt medbarer, cafeer og spisesteder, som i modsætning til lignende vesteuropæiske turistmagneter stadig har helt anstændige priser for øl og cafe' latte.

De trange gader, der leder ind til pladsen, er som en barsar af endnu flere spise- og drikkesteder. Rekord for flest cafe'er har den gamle jødiske gade Zydowska. Udefra kan de se jævne ud, men går man ind, opdager man et eksotisk mekka af blomsterpyntede gårdhaver efter italiensk og spansk inspiration. Det er helt fortryllende så meget mange cafe-ejere gør ud af design og hygge for at skabe de mest attraktive oaser.

Poznan er berømt for sin øl. Landets største producent hører hjemme i byen, der har de stolte brygge-traditioner fra tyskerne. Derfor er det absolut passende at et af byens nye vartegn har udgangspunkt i et bryggeri. Stary Browar hedder det shoppingcenter, som er indrettet i bygninger, der siden 1844 var et bryghus i centrum af Poznan. Stary Browar har vundet priser som et af Europas bedste shoppingcentre rent arkitektonisk.

Stary Browar overgås snildt i størrelse af mega-centret Galleria Malta, som er det største i det vestlige Polen. Det enorme kompleks ligger klods op af den kunstige sø Malta, som er et multi-rekreativt område, men søen er dog forbeholdt konkurrence-roning på internationalt niveau.

1000 års historie

Poznans plads i historiebøgerne går over 1000 år tilbage i tiden. Det er i byens domkirke at Polens første herskere angiveligt ligger begravet og byens egne borgere praler gerne med at Poznan er Po-

lens vugge. Det stemmer dog ikke helt, men er heller ikke langt fra sandheden.

Frem til 1918 var Poznan en del af det tyske rige – i langt over hundrede år – og dengang hed byen Posen. Det ses ikke mindst på arkitekturen mange steder. Mest fascinerende er det moderne og bombastiske slot i centrum, som Kejser Wilhelm af Tyskland modtog i 1910. Kønt er det ikke, men absolut interessant. Nazisternes chefaritekt Albert Speer ombyggede og indrettede slottet under krigen så Adolf Hitler kunne overtage det som privat residens. Den tyske diktator nåede dog aldrig at flytte ind, men man kan se flere af værelserne, som stod klar til Hitler, indrettet i vulgær, brun og pompøs stil. I dag bruges slottet til kulturelle formål og mange små foreninger fra sangkor til litterære klubber nyder godt af de mange rum.

Poznan har også et hav af små museer, som dækker mange af de voldsomme begivenheder, byen har været igennem. Det lille museum om det knap så kendte folkelige oprør mod kommunismen i 1956 i Poznan er udmærket.

Men det er ved at slentre rundt i centrum af Poznan at byen bliver en overraskende stor oplevelse. Charmen består i at byen er international, men samtidig afslappet og på nogle områder provinsiel. Her ligger stadig secondhand-butikker på byens bedste gågader og borgerne har stadig råd til at bo i centrum. Det giver en helt speciel atmosfære, som ikke findes mange steder i Vesteuropa. Og det gør absolut Poznan værd til et besøg.

Poznan i fodboldfeber

Polen er så småt ved at blive ramt af fodboldfeber. Selv-

om der er et år igen til EURO 2012, så er Poznan tæt på at være klar til kick-off til europamesterskabet i fodbold. Byens gamle Poznan Stadium fra 1980 er totalt ombygget og kan nu rumme 43.000 tilskuere i moderne omgivelser. Polen og Ukraine deler Euro 2012 og de øvrige polske byer, som lægger arena til kampene er Wrocław, Gdansk og Warszawa og hvis det lykkes Danmark at kvalificere sig, så vil Poznan nærmest være ideel at trække som »hjemmebane«. Det er byen, der er tættest på Danmark. Med masser af hoteller og en fornuftig infrastruktur, selvom trafikken i Poznan godt kan skabe lange køer. I Ukraine er det byerne Kiev, Lvov, Kharkov og Donetsk, der skal spilles Euro-kampe i.

Vi var inviteret af det polske turistbureau og fyselskabet LOT til Poznan.

REJSEINFO

Transport: Der går motorvej fra Berlin. Vi fløj med LOT fra København over Warszawa. Normalpris ca. 2500 for retur. SAS flyver direkte fra København til Poznan.

Ophold: Poznan er kendt som Polens messeby og har et kæmpe udvalg af hoteller. Det er dog temmelig håbløst at finde et ledigt hotelværelse når de allerstørste messer finder sted. Til gengæld er hotelpriserne som regel nedsat i weekender, når messegæster har forladt Poznan. En gang om året lokker byen turister til med 50 procent rabat på over 70 hoteller og restauranter.

Info: szlakpiastowski.com.pl

1. Poznan har en overflod af billige cafeer og restauranter. Her en bar med kommunisttema tæt ved den gamle markedsplads.

2. Poznan er en kompakt by. Man kan gå til de fleste seværdigheder i centrum, men hvorfor ikke tage en sporvogn, når den alligevel er der.

3. Den gamle markedsplads er en af de største og flotteste i det østlige Europa. Og udbuddet af cafeer og restauranter er enormt i centrum af Poznan.